

legioen belastingplichtigen die verdwalen in de fiscale doolhof, die naar recht en logica zoeken maar die niet kunnen vinden. Zij ontberen vaak de deskundigheid van een ervaren professionele adviseur. Zij laten zich in met bij voorbaat verloren constructies, spannen, door emoties gedreven, uitzichtsloze, nauwelijks betaalbare procedures aan en laten kansrijke juist liggen.¹¹⁸⁰

Met de aandacht voor de eisen die aan de belastingbetaler worden gesteld, wil ik tevens aangeven dat de belastingheffing en -inning diep kan ingrijpen in het persoonlijk leven van burgers. Hiervan moet de overheid zich bewust zijn, ook de belastingdienst. Zoals Adam Smith al opmerkte: "An inquisition into every man's private circumstances, and an inquisition which, in order to accommodate the tax to them, watches over all the fluctuations of his fortune, would be a source of such continual and endless vexation as no person could support".¹¹⁸¹

De burger mag en moet steeds een afweging maken tussen zijn eigen financiële belang en dat van de gemeenschap waarbinnen hij leeft en werkt. Daarbij mag hij de grenzen van het toelaatbare niet overschrijden, want dan fraudeert hij en krijgt hij te maken met de hiervoor vermelde sancties. Hij moet daarentegen ook geen fouten maken, waardoor hij teveel belasting betaalt, daarmee doet hij zijn eigen belang tekort.

4.7 De fiscale en administratieve verplichtingen van belastingbetalers

In de dagelijkse praktijk krijgt de belastingbetaler in meerdere of mindere mate te maken met het vervullen van allerlei fiscale en administratieve verplichtingen, afhankelijk van de methoden van belastingheffing waarmee hij te maken krijgt. De twee verschillende methoden van belastingheffing, de belastingheffing bij wege van aanslag en de belastingheffing bij wege van aangifte, stellen verschillende eisen aan de deskundigheid van belastingbetalers.¹¹⁸² Met de belastingheffing bij wege van aanslag kunnen zowel de particulier als de ondernemer te maken krijgen. De heffing bij wege van aangifte is vooral een aangelegenheid van ondernemers.^{1183, 1184} Zij moeten primaire heffingshandelingen verrichten uit hoofde van de voldoening- en afdrachtbelastingen.^{1185, 1186}

Aan de primaire heffingshandelingen zijn administratieve verplichtingen verbonden, zoals de verplichtingen die verband houden met de aangiften loonbelasting/premie

¹¹⁸⁰ J. Booy[22, blz. 17].

¹¹⁸¹ Zie hoofdstuk 2.5.

¹¹⁸² Hoofdstuk III AWR betreft de heffing van belasting bij wege van aanslag. Hoofdstuk IV AWR betreft de heffing van belasting bij wege van voldoening of afdracht op aangifte.

¹¹⁸³ M.A. Snijder[33]: "Naast deze maatregelen, die tot een versterking van de (inkomens)-positie van de ondernemer in het midden- en kleinbedrijf moeten leiden, legt de fiscale wetgeving hem als werkgever en leider van een onderneming een aantal - voornamelijk administratieve- verplichtingen op." (blz. 13)

¹¹⁸⁴ Soms krijgen ook anderen te maken met deze wijze van belastingheffing. Zie bijvoorbeeld artikel 3 Uitvoeringsbesluit LB.

¹¹⁸⁵ Ch.J. Langereis[19, blz. 111].

¹¹⁸⁶ M.A. Snijder[33, blz. 200].